

Oruç, sabrın yarısıdır...

HAYAT mevsimler gibidir. Nasıl ki mevsimler değişir. Her kışın ardında bir bahar vardır. İlkbaharda çiçekler açar, ağaçlar yeşillenir ve tabiat canlanmaya başlar. Yaz ayında hayat rengârenk olur, her tarafta kuş

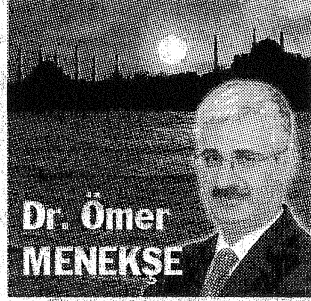
cıvıltıları ve neşesi vardır. Tabiat bir nevi bayram eder. Hayat sıcaktır olur. Sonbahar gelince hayat yavaş yavaş solmaya ve sararmaya başlar. Kış mevsiminde ise hayat bir nevi ölüyor. Adeta bembeyaz bir kefen altında kalır bütün canlılar.

Mevsimler nasıl ki böyle hâlden hâle geçer, insanların hayatları ve halleri de böyledir. Bazen insan ruhunda ve kalbinde yazın neşesini yaşar. Hayat cıvıltı, rengarenk olur onun için. Bazen de sonbahar hüznüne kapılıp, gönül bahçesinin ümit ve sevgi yapıklarını dökmeye başlar. Ümutları ve hayalleri bir sonbahar yaprağı gibi solmaya başlar. Sonbahar yağmurları gibi onun da gözyaşı yağmurları olur. Bazen ise kış mevsiminin üşütmesi gibi ruhu ve kalbi bir takım olumsuzluk ve üzüntüler karşısında üşümeye başlar. Bu dört mevsimi her insan haleti ruhiyesinde yaşar. İşte bu başkalaşmalar ve değişimler karşısında insanın dirayetli ve sabırlı olması gerekir. Zira hayat esasen bir mücadele sürecidir. Sabır ise en çetin imtihanlardan başarıyla çıkmayı sağlayan bir anahtar... Başa gelen musibet, felaket ve sıkıntılardan sabırla çıkılır.

Sabır aydınlıktır

İnsanı kendine çeken ve sonu felâket olan günahların, nefsin kötü arzularının karanlığına düşülmez ancak sabırla... Nefse ağır gelen ibadetlerin meşakkatlerine ve külfetlerine katlanılır sabırla.. Sabır aydınlıktır... Peygamberimiz (s.a.s) bir hadis-i şerifinde şöyle buyurur:

"Sabır üçtür: Musibetlere karşı sabır, kullukta sabır ve günah işlememekte sabır..." (Süyûtî, II, 42; Deylemî, II, 416) Sabır; dayanmaktır zorluklara, tahammül

Dr. Ömer
MENEKŞE

etmek, göğüs germektir acılara... Acele etmeden sükunetle işin sonunu beklemektir, pes etmemek, yılmamaktır... Sabır; başa gelen musibetlerden dolayı Allah'tan başkasına şikâyet etmemek, yakınmamak, sızlanmamak; zorluklar karşısında hali yalnız Allah'a arz etmek, O'na tevekkül etmek, O'na güvenmektir... Şehvi duyguları, nefsanî arzuları frenlemektir... Sorumluluğun bilincine varmak; takva, ciddi bir süreç ister. Bir işin devamlı ve ciddi yapılması için en gerekli azıktır sabır... Kişinin sabrını artırır oruç... Güçlüklere katlanmaya alıştır oruç... Sabretmektir oruç... Ve sabrı öğretendir oruç... Aç kaldığında hiçbir şey yememeye söz vermektir. Dudakların susuzluktan çatlasa da susuzluğa direnmektir sabır. Kötü söz söylememektir. Kutlu Nebi buyurur: "Oruç sabrın yansıdır." (İbn Mâce, Sıyâm 44) diye... Sabra yelken açan yürekleri önce Ramazan coşturur... İnsan önce kendini keşfeder. Ne kadar tahammülünün olduğunu keşfetmek için iyi bir başlangıçtır Ramazan... İyilikte yarış etmeye söz vermektir... Kötü olan ne varsa hepsine kilit vurmaktır... Nimetin kadri bilip, yoksulun ve çaresizin halini anlamaktır... Sabırla nefsi terbiye eden, iradeleri eğiten kutlu bir mevsimdir Ramazan...

Ramaz kelimesi ve ramazan

Oruç da Ramazan'da bir başka

anlam kazanır. Araplar, kiri ve tozu silip süpüren yağmura ramzâ derler. Ramazan kelimesi bir görüşe göre buradan alınmıştır. Çünkü Ramazan, yağmurun, pisliği süpürdüğü gibi insanın kötü huylarını, nefsanî arzularını ve nihayet günahlarını silip süpürür. Bazıları Ramazan güneşin kavurucu sıcakından taşların yanmasını, kor gibi yakıcı bir hal almasını anlatan Ramaz kelimesinden türemiştir, derler. O vakit Ramazan çekilen hararet, ızdırıp ve meşakkatlerle kulun süfli arzularını yakan bir kor olur, kötü arzuların yol açtığı günahlarla kulun Cehennem ateşinde yanmaması için... Ramazan ayında, sabır Ramazanlaşır. Bu ayda sabır, müminin benliğini kaplar. Oruç, açlığa, kavurucu sıcaklığa, susuzluğa ve her türlü mahrumiyete karşı bir meydan okumadır. Oruç, nefsin ok gibi yağın emir yağmurlarına; tutulan bir kalkandır. Peygamberin ifadesiyle "Günahlara, kötülöklere bir kalkandır. (Müslim, "Sıyam", 162). İnsan oruçluysen, önünde duran yemeğe elini uzatmaz, şınl şınl akan suyu yudumlamaz, katlanır, yoksunluğa ve açlığa, direnir zevke ve sefaya... Kulak verir Peygamberi ikaza...

Sabrın sonu selamettir

"Hiçbiriniz oruçlu olduğu gün çirkin söz söylemesin ve kimse ile çekişmesin. Eğer biri kendisine söver veya çatarsa 'Ben oruçluyum' desin." (Buharî, "Savm", 9; Müslim, "Sıyâm", 163) Çünkü Ramazan, "Şehru's-Sabr" yani 'sabır ayı'dır. (İbn Mâce, "Sıyam", 43) Sabrın sonu selamettir. "Sabrın karşılığı cennettir." (Münzirî, II, 94-95) ve "Allah sabredenlerle beraberdir." (Bakara Sûresi 2/153, 249; Enfal Sûresi 8/46, 66) Sabır ayı, sabır insanına dönüştürdüğü kula veda ederken, sanki inanların kulaklarına usulca fısıldar: "Sabredenlere ödülleri hesapsız verilir." diye. (Zümer, 39/10)

Dr. Ömer MENEKŞE
DİB. Bilgi Yönetimi ve
İletişim Daire Başkanı